

2023
2024

הקאמרטה
הישראלית ירושלים
מנהל מוזיקלי: אבנר בירון

40

שנות איכות

בחזרה לאלבום הבכורה

יצירות המופת מאת היידן ושוסטקוביץ',
שכלל אלבום הבכורה של הקאמרטה מ-1994,
לצד צבי אבני ובאך עם סולני התזמורת

BACK TO THE PREMIERE ALBUM

MASTERPIECES BY HAYDN & SHOSTAKOVICH
FROM THE CAMERATA'S 1994 PREMIERE ALBUM,
ALONGSIDE TZVI AVNI AND BACH
WITH THE ORCHESTRA'S SOLOISTS

בחזרה לאלבום הבכורה

BACK TO THE PREMIERE ALBUM

אבנר בירון מנצח
נטשה שר כנרת ומובילה
מתן דגן כנר

Avner Biron conductor
Natasha Sher violinist & concertmaster
Matan Dagan violinist

יוהאן סבסטיאן באך (1685-1750)
קונצ'רטו לשני כינורות ברה מינור,
רי"ב 1043 (10')

Johann Sebastian Bach (1685-1750)
Concerto for 2 violins in D minor,
BWV 1043 (10')

Vivace / Largo ma non tanto / Allegro

דמיטרי שוסטקוביץ' (1906-1975)
סימפוניה קאמרית לכלי קשת, אופ' 110א'
(רביעיית כלי קשת מס' 8 בעיבוד ר' ברשאי) (22')

Dmitri Shostakovich (1906-1975)
Chamber Symphony, op. 110a
(String Quartet no. 8, arr. R. Barshai) (22')

Largo / Allegro molto / Allegretto / Largo / Largo

הפסקה (בתל אביב בלבד) Intermission (Tel Aviv Only)

צבי אבני (נ. 1927)
אודות ימים אלה (8')

Tzvi Avni (b. 1927)
About These Days (8')

יוזף היידן (1732-1809)
סימפוניה מס' 45 בפה דיאז מינור,
"פרידה" (25')

Joseph Haydn (1732-1809)
Symphony no. 45 in F sharp minor,
"Farewell" (25')

Allegro assai / Adagio / Menuet: Allegretto / Finale: Presto - adagio

חמישי / 20:00 / 16.5.24

מוזיאון תל אביב לאמנות, אולם רקנאטי
Tel Aviv Museum of Art, Recanati Hall

מוצ"ש / 21:00 / 18.5.24

אלמא מרכז אמנויות, זכרון יעקב
Elma Arts Center, Zichron Yaakov

אבנר בירון / מנצח

אבנר בירון הוא המייסד, המנהל המוזיקלי והמנצח הקבוע של הקאמרה הישראלית ירושלים. עמוד התווך של רפרטואר התזמורת בנוי מנכסי

צאן הברזל של המוזיקה הקלאסית לדורותיה ולסגנונותיה; לצד אלה, אבנר בוחר לשלב גם יצירות מסקרנות מן העולם שאין מרבית להשמיע באולמות הקונצרטים ולהזמין לתזמורת יצירות חדשות ממלחינים ישראלים. אבנר למד ביולוגיה באוניברסיטה העברית והשתלם בניצוח באקדמיה למוזיקה בווינה ובמוצרטאום בזלצבורג. הוא שימש חלילן בפילהרמונית הישראלית ובתזמורת הקאמרית הישראלית. גישתו למוזיקה ולאינטרפרטציה מושפעת מהשכלתו הרחבה במוזיקה ובמדע; הוא חינך דורות של חלילנים ומורים לחליל, הקים את "אנסמבל סולני הגליל", ניצח על מיטב התזמורות בארץ לרבות הפילהרמונית הישראלית ומוזמן לנצח על תזמורות ברחבי העולם. בעומדו בראש האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים יזם פתיחת מחלקה למוזיקה מזרחית, הקים את התזמורת הקאמרית של האקדמיה, יסד את הפקולטה למוסיקה רב־תחומית והיה חבר הוועדה המתמדת של ארגון האקדמיות למוזיקה באירופה. אבנר זכה בפרס שרת החינוך על מצוינות ותרומה אומנותית רבת־שנים בתחום המוזיקה בארץ ובפרס ע"ש אריק איינשטיין ליוצרים שתרמו להתפתחות התרבות הישראלית לדורותיה.

נטשה שר / ננרת ומובילה

נטשה שר, הננרת הראשית של הקאמרה הישראלית ירושלים, עלתה ארצה ממוסקבה ב-1990 עם משפחתה. בטרם הצטרפה לשורות

הקאמרה, הייתה סולנית עם התזמורת הפילהרמונית הישראלית, התזמורת הסימפונית ירושלים, רשות השידור והתזמורת הקאמרית הישראלית. נטשה בוגרת האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים, שם למדה אצל מאיה גלֶזרובה ויורי גנדלסמן - אביה. ב-2004 נטשה נמנתה עם מקימי שלישיית כלי הקשת "אראטו", שעמיה הופיעה באופן קבוע בסדרות קאמריות רבות בארץ. כמו כן השתתפה בנגינת סולו ובהרכבים קאמרליים בקונצרטים ובפסטיבלים רבים בארץ ומחוצה לה: בניו יורק, בלונדון, בפריז, בפרנקפורט, במילאנו ובסיר קונצרטים ביפו. מאז הצטרפותה לקאמרה, נטשה מופיעה באופן קבוע בנגינת סולו בקונצרטים רבים בארץ ובסיריה של התזמורת.

מתן דגן / כנר

מתן דגן למד בצעירותו נגינה בכינור אצל נאוה מילוא, אורה שירן ואירנה סבטלובה. לאחר שירותו הצבאי במעמד מוזיקאי מצטיין נסע להמשיך את לימודיו באוניברסיטה לאומניות בברלין בהדרכת אילן גרוניך; במהלך לימודיו זכה במלגות לימודים ותמיכה מקרן התרבות אמריקה־ישראל ואת לימודי התואר הראשון סיים בהצטיינות. בעשור שבין 2002 ל-2012 מתן שימש כנר מוביל באנסמבל אורִיול בברלין ובתזמורת האקדמיה הקאמרית של פוטסדם, שעמיה אף היה סולן. בשנים האחרונות מתן החזיר את מרכז הכובד של פעילותו לישראל ושימש בין השאר הכנר הראשי באנסמבל סולני תל אביב ונגן אורח בפרויקט הקאמרי הישראלי. כמו כן ניגן כינור בארוק באנסמבל סולני באך. בתחילת 2013 הצטרף מתן דגן לשורות הקאמרה הישראלית ירושלים לתפקיד הכנר הראשי בתזמורת.

באך חיבר את **הקונצ'רטו לשני כינורות, מס' 1043** ברשימת יצירותיו, בלייפציג בסביבות שנת 1730. זו יצירתו היחידה להרכב סולנים זה, ובין המבוצעות תדיר גם בימינו. את היצירה מאפיינים תנופה וזרימה בפרקים החיצוניים וכן ריטורנלו - מונח מן הבארוק המציין חילופים מהירים בין נגינה תזמורתית (מעין פזמון קצר) לסירוגין עם קו סולו (הפעם של צמד סולנים). בפרק השני התזמורת תומכת בשני הסולנים, המחזיקים יחד קו מלודי שלו ומלא הבעה. בין משימותיו המקצועיות של באך בלייפציג היו ביצוע קטנטה חדשה מדי יום א' בכנסייה המרכזית בעיר, הנחיית מקהלות וגם הדרכת "קולגיום מוזיקום" - אנסמבל של מוזיקה חילונית, שנפגש לנגינה בבתי קפה בעיר (טרם אולמות הקונצרטים).

כבר בנושא המרכזי של **רביעיית כלי הקשת מס' 8, שוסטקוביץ'** השתמש במעין חתימה של שמו: האות D הפותחת את שמו הפרטי והאותיות SCH הפותחות את שם משפחתו באיות הגרמני - ומתרגמים לשמות הצלילים רה, מי במול, דו וסי. הוא חיבר את הרביעייה ב-1960 בעקבות ביקור בדרזדן החרבה והקדיש אותה "לזכר קורבנות הפשיזם והמלחמה". היצירה, בחמישה פרקים המחוברים זה לזה בלא הפסקה ומנוגנים ברצף, כוללת ציטוטים מיצירות שוסטקוביץ': סימפוניות, שלישיית הפסנתר והקונצ'רטו לצ'לו מס' 1. את הטרנסקריפציה לתזמורת כלי קשת ערך רודולף ברשאי - מנצח, כנר וחברו של המלחין - באישורו המלא של שוסטקוביץ'.

צבי אבני נולד בזארבריקן, גרמניה, ולאחר שהנאצים כבשו את חבל הסאר עלה ארצה עם הוריו. בגיל צעיר החל להלחין מוזיקה ולצייר (רבות מיצירותיו בהשראת יצירות אומנות). אבני, המעורב מאוד בחיי המוזיקה בישראל, ניהל את הספרייה המרכזית למוסיקה בתל אביב; ערך את ירחון הנוער

המוסיקלי "גִּתִּית" והפך למנהל השלוחה הישראלית של הארגון. הוא זכה בפרס אקו"ם למפעל חיים (1986), פרס ראש הממשלה למלחינים (1998), פרס התרבות של חבל הסאר בגרמניה (1998), פרס ישראל למוסיקה (2001) ובפרס "א.מ.ת." (2015). מדבריו על היצירה: **"אודות ימים אלה** חוברת ב-2021 בתוך אווירת החששות מפני מחלת הקורונה ששלטה בחיינו. כתבתי רביעייה לכלי קשת, שבה חשתי הדים מן החוויות שעברו על כולנו. בהזמנתו של המנצח אבנר בירון ערכתי השנה ליצירה עיבוד לתזמורת כלי קשת. היצירה היא בת פרק אחד, שמתפתח באופן חופשי בלא הגדרת מבנה ספציפי - סביב כמה אלמנטים החוזרים מדי פעם בסיטואציות שונות. כצפוי - אווירת התקופה השפיעה ודאי על האופי המתוח של הצלילים בכמה מקומות, אך לעומתם ישנם גם קטעים מנוגדים הזורמים יותר בחופשיות".

משפחת אסטרהאזי, מעסיקתו של **היידן**, חילקה את זמנה בין שלושת משכנותיה הנסיכיים: ארמון החורף בווינה, בית המשפחה באיינשטדט וטירת אסטרהאזי, ארמון בהשראת ורסאי, בצפון-מערב הונגריה, שהיה חביב במיוחד על הנסיך. נגני התזמורת נאלצו לשהות בארמון, בעוד שמשפחותיהם נותרו מאחור בערים האוסטריות, בלי רשות להצטרף אליהם. ב-1772, כשנודע ש"האדון" מתכנן להאריך את השהייה בארמון הכפרי עוד בשבועות ולא בימים, באו אל המנהל המוזיקלי היידן, שהחליט שקונצרט החצר הקרוב יכלול **סימפוניה** ובה "רמז דק" לנסיך. היצירה כתובה בפה דיאז מינור, סולם נדיר בשימוש, המסמל אָבֵל וכן מציב אתגרי כוונון לרוב הכלים, כמו מרמז שבתזמורת מקצוענית עסקינן ויש לכבד את צרכיה. בפרק הרביעי קמים אט אט הנגנים, מכבים את הנר ועוזבים את הבימה על כליהם. מספרים שהנסיך הבין את הרמז ולמוחרת הודיע למאסטר: "יפה, יוזף, הבנתי. סעו הביתה!"